

Överlämning av utredningen om AI- förordningen

Erik Slottnér, civilminister

6 oktober 2025

AI-reformer under mandatperioden, ex

- "Avancerad digitalisering"
- Stor satsning på AI i forskning
- AI-kommission
- Digitaliseringsstrategi
- Riktlinjer generativ AI
- Integritetshöjande tekniker PET
- AI-sekretariat

Satsningar på AI i budgeten för 2026

AI- och datapaket för cirka en halv miljard årligen till 2030

- AI-verkstad
- AI-fabrik
- AI-sandlåda
- AI för hälso- och sjukvård

Satsningar på AI i budgeten för 2026

- Lagring och beräkningskapacitet KB
- Riksarkivet – digitisering och AI-utveckling
- Data steward
- Interoperabilitet

EU:s AI-förordning – bakgrund & syfte

- EU-Kommissionen tog initiativet i april 2021 för att hantera risker med AI
- Gemensam lagstiftning minskar fragmentering och stärker innovation
- Målet: säker, etisk och rättvis AI inom EU

Anpassningar till AI-förordningen

Säker användning, effektiv
kontroll och stöd för innovation

Anpassningar till AI-förordningen | Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation | SOU 2025:101

Regeringskansliet

103 33 Stockholm Växel 08-405 10 00 www.regeringen.se

ISBN 978-91-525-1369-9 ISSN 0375-250X

Onsida: Illustration: Sveriges AB
Bild: Onsdagstidningen
Bildtext: Onsdagstidningen: Agneta S. Öberg

BETÄNKANDE AV
UTREDNINGEN OM
AI-FÖRORDNINGEN

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2025:101

Agenda

- Utredningens uppdrag och genomförande
- Författningsförslagen
- Nationella behöriga myndigheter
- Befogenheter och ingripanden
- Regulatoriska sandlådor för AI
- Ett urval av övriga nödvändiga åtgärder

Utredningens uppdrag och genomförande

Utredningens uppdrag och genomförande

- Kommittédirektiv 2024:83, Trygg och tillförlitlig användning av AI = anpassningar av svensk rätt till AI-förordningen
- 5 sakkunniga och 18 experter
- 3 sekreterare
- Knappt 10 månaders utredningstid

Sakkunniga och experter

- Justitiedepartementet
- Finansdepartementet
- Utrikesdepartementet
- Polismyndigheten
- Bolagsverket
- Integritetsskyddsmyndigheten (IMY)
- Tullverket
- Post- och telestyrelsen (PTS)
- Digg
- Arbetsförmedlingen
- Finansinspektionen
- Konsumentverket
- Socialstyrelsen
- Skatteverket
- Domstolsverket
- Säkerhetspolisen
- DO
- SKR
- Försäkringskassan
- Vinnova
- Swedac

Författningsförslagen

Författningsförslagen

- Endast nödvändig reglering
- En ny lag och en ny förordning som kompletterar AI-förordningen
- Kompletteringar i offentlighets- och sekretesslagen
- Följdändringar i lagen om ackreditering och teknisk kontroll
- Ska träda i kraft den 2 augusti 2026

Nationella behöriga myndigheter

Nationella behöriga myndigheter

- Utredningens uppdrag
 - Peka ut nationella behöriga myndigheter
 - Nationella behöriga myndigheter = marknadskontrollmyndigheter och anmälände myndigheter
 - Peka ut gemensam kontaktpunkt
 - Eventuellt peka ut ytterligare myndigheter
 - Nationell anpassning för ett effektivt och rättssäkert system

Marknadskontrollmyndigheter

- 11 myndigheter ska utses till marknadskontrollmyndigheter
- PTS ska ha ett huvudsakligt ansvar för marknadskontroll enligt AI-förordningen

Marknadskontrollmyndigheter

Områden i bilaga III	Föreslagna myndigheter
1. Biometri	IMY
2. Kritisk infrastruktur	PTS
3. Utbildning och yrkesutbildning	PTS
4. Anställning, arbetsledning och tillgång till egenföretagande	PTS
5. a Bedömning av väsentliga förmåner och tjänster i form av offentligt stöd	PTS
5. b Värdering av kreditvärdighet och kreditbetyg	Finansinspektionen, IMY
5. c Beräkning av premier för liv- och sjukförsäkring	Finansinspektionen
5. d Larmsamtal och prioritering av larmtjänster m.m.	PTS
6. Brottsbekämpning	IMY
7. Migration, asyl och gränskontrollförvaltning	IMY
8. Rättskipning och demokratiska processer	IMY

Marknadskontrollmyndigheter

Rättsakt i bilaga IA	Föreslagna myndigheter
1. EU:s maskindirektiv	Arbetsmiljöverket
2. EU:s leksaksdirektiv	Elsäkerhetsverket, Kemikalieinspektionen, Konsumentverket
3. EU:s fritidsbåtsdirektiv	Transportstyrelsen
4. EU:s hissdirektiv	Boverket
5. 2014 års ATEX-direktiv	Arbetsmiljöverket, Elsäkerhetsverket
6. EU:s radioutrustningsdirektiv	Elsäkerhetsverket, PTS
7. EU:s direktiv om tryckbärande anordningar	Arbetsmiljöverket
8. EU:s linbaneförordning	Boverket
9. EU:s förordning om personlig skyddsutrustning	Arbetsmiljöverket, Konsumentverket
10. EU:s förordning om gasanordningar	Elsäkerhetsverket, MSB
11. MDR-förordningen	Läkemedelsverket
12. IVDR-förordningen	Läkemedelsverket

Marknadskontrollmyndigheter

Artikel	Föreslagna myndigheter
1. Artikel 5	IMY (huvudansvar) PTS Finansinspektionen
2. Artikel 50	PTS (huvudansvar) IMY
3. Artikel 4	PTS

Anmälande myndigheter

- Swedac och Läkemedelsverket ska utses till anmälande myndigheter

Samordning och samverkan

- PTS ska vara gemensam kontaktpunkt enligt AI-förordningen
- PTS ska vara samordnande marknadskontrollmyndighet

Befogenheter och ingripanden

Befogenheter och ingripanden

- Utredningens uppdrag
 - Sanktioner
 - Nationell anpassning för ett effektivt och rättssäkert system

Befogenheter

- Bestämmelse i kompletteringslagen om befogenheter enligt EU:s marknadskontrollförordning
- Upplysningsbestämmelse i kompletteringslagen om befogenheter enligt AI-förordningen
 - Artiklarna 74.5, 74.12 och 74.13

Ingripanden

- Det ska finnas alternativa ingripandemöjligheter
 - Föreläggande med eller utan vite
 - Anmärkning
 - Sanktionsavgift
- Anmärkning och sanktionsavgift får endast användas vid vissa överträdelser som anges i AI-förordningen

Ingripanden mot myndigheter

- Medlemsstaterna får välja om sanktionsavgifter ska kunna beslutas mot offentliga myndigheter och organ
- Utredningen föreslår att ingripanden får ske mot myndigheter
 - Vite, anmärkning och sanktionsavgift
 - Sanktionsavgiften ska ha en högsta nivå beroende på typ av överträdelse
 - Domstolarnas dömande verksamhet undantas

Regulatoriska sandlådor för AI

Regulatoriska sandlådor för AI

- Utredningens uppdrag
 - Inrätta regulatoriska sandlådor för AI

Regulatoriska sandlådor för AI

- En horisontell regulatorisk sandlåda för AI ska möjliggöras i Sverige
- PTS ska vara en inrättande myndighet
- En inrättande myndighet ska
 - organisera och leda verksamheten som bedrivs i en regulatorisk sandlåda
 - ansvara för att involvera andra myndigheter i specifika sandlådeprojekt

Regulatoriska sandlådor för AI

- Sekretessskydd behövs för verksamheten
- Regler om sekretess ska införas i offentlighets- och sekretesslagen
- Regler om tystnadsplikt för enskilda ska införas i kompletteringslagen

Ett urval av övriga nödvändiga åtgärder

Ett urval av övriga nödvändiga åtgärder

- Förvaltningsmyndigheters och anmälda organs beslut får överklagas
- Vissa AI-system med hög risk ska registreras hos PTS
- PTS, IMY och Finansinspektionen ska godkänna och utöva tillsyn över testning under verkliga förhållanden av AI-system med hög risk
- Regler om offentlighet och sekretess behövs

Anpassningar till AI-förordningen

Säker användning, effektiv
kontroll och stöd för innovation

Anpassningar till AI-förordningen | Säker användning, effektiv kontroll och stöd för innovation | SOU 2025:101

Omtryck: Riksdagens Tryckeri AB
Bild: Omtryck av Riksdagens
Bildbyrå/tryckeri: Agneta S. Öberg

Regeringskansliet

103 33 Stockholm Växel 08-405 10 00 www.regeringen.se

ISBN 978-91-525-1369-9 ISSN 0375-250X

BETÄNKANDE AV
UTREDNINGEN OM
AI-FÖRORDNINGEN

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2025:101